

BLOK - profesijné zoskupenie so širokospektrálnym záberom

Author: Ing. arch. Miro Minca | Published: 09.03.2010

Na Slovensku zaregistrovaný pred 19 rokmi

Oficiálne BLOK architektov a výtvarníkov vznikol zaregistrovaním a rozhodnutím Rady Obce architektov. Následne sa uskutočnilo zakladajúce zhromaždenie, ktoré zvolilo architekta Karla Pragera za predsedu (súčasným predsedom je architekt Arnošt Navrátil). Členmi sa stali aj ďalší významní českí architekti ako Ivan Ruller, Miroslav Masák, Viktor Rudiš či Věra Machoninová. Medzi prvými boli aj členovia rehabilitačnej komisie Obce architektov i SAS, ako aj architekti vylúčení z bývalých zväzov.

Už spomenutá úvodná výstava sa na jeseň v roku 1990 dostala aj na Slovensko (prezentovali ju v bývalom bratislavskom Dome odborov). Iniciátormi založenia BLOK-u na Slovensku boli architekti Eugen Kramár, Štefan Svetko, Štefan Šlachta a Marián Marcinka, ktorí po marcovom stretnutí v kaviarni Bellušovho hotela Devín následne 22. apríla 1991 v zasadačke SAS schválili Programové vyhlásenie BLOK-u (spolu s architektmi Žbirkom, Kočanom, Mrňom, Šavlíkom, Dullom, Havašom a architektkou Vršanskou a inžinierom Bílekom) a požiadali o zaregistrovanie ako „skupina - združenie, organizačná zložka“. Po rozdelení federácie v roku 1993 sa český BLOK transformoval na občianske združenie.

Moderná architektúra v historickom kontexte

To, že jeho 20-ročná činnosť je naozaj plodná a bohatá, svedčí aj nespočetný rad zorganizovaných akcií, rokovaní, diskusií či konferencií. Určite treba spomenúť medzinárodne významnú konferenciu v Prahe (september 2005) na tému „Hry a mesto“ o výstavbe štadiónov a športových stavieb s účasťou zahraničných architektov v spojení s možnou kandidatúrou mesta Prahy na LOH 2012. K ďalším diskusiám možno priradiť také témy ako humanizácia sídlisk, architektúra v trhovom hospodárstve, súčasné architektonické trendy v Európe, osídlenie a krajina, vzťahy výtvarného umenia a architektúry či pražskej architektúry 90. rokov.

Z ostatných akcií BLOK-u na Slovensku uskutočnených za posledné dva roky boli významné najmä valné zhromaždenie v Lechoviciach (2007) a študijná cesta do Grazu na tému „Moderná architektúra v historickom kontexte“, ďalej valné zhromaždenie v Bardejove (2008) spojené s udeľovaním Ceny architekta Vladimíra Karfíka za výtvarnú a racionálnu architektúru (dostal ju aj samotný Karfík za svoje celoživotné dielo, ďalej Ivan Ruller, Miroslav Masák, Marián Marcinka, Ivan Bergman, Eva Jiříčková, Karel Prager či Štefan Šlachta, Jozef Chrobák) a následná študijná cesta po drevených kostolíkoch. V tom istom roku dostali ešte Karfíkovu cenu architekti Alena Šrámková a Viktor Rudiš na vernisáži výstavy „made in IG“ - prác študentov vedených architektom Ivanom Gürtlerom.

V minulom roku významnými činnosťami BLOK-u boli najmä príspevok na PRO ARCH v Banskej Bystrici nazvaný „Ochrana architektonického dedičstva 20. storočia“, ako aj pracovné zasadnutie v Žiline na tému „Úcta k hodnotám“. Taktiež to bolo aj stretnutie a rokovanie členov Rady BLOK-u (architekti Stýblo, Žalud a Ivan Gürtler) s primátorkou mesta Zlín, hlavnou architektkou a kurátorkou zbierky architektúry o udeľovaní ďalších ročníkov ceny Karfíka priamo v Zlíne.

„Rýchlokvasenie“ nie je samospasiteľné

Finisáž sa zvykne organizovať na záver výstavy, pričom sa väčšinou tematicky definuje. Tak to je aj v prípade výstavy BLOK 19. 3. 2010 (do tohto dátumu ju teda ešte možno zhliadnuť), keď sa na zasadnutí rady a valnom zhromaždení členovia tohto zoskupenia stretnú. Bude aj o pripomenutí životných odchodov významných slovenských architektov Štefana Svetka (za celoživotné dielo nominovaného na cenu Karfíka) a Jána Antala, o ich prínose do architektonickej tvorby, šírenia a kultivovania architektúry a v neposlednom rade aj o pedagogickej činnosti.

Reálny a širokospektrálny záber BLOK-u je predovšetkým o zámere kvalitnou architektúrou vytvorenou skúsenými architektmi maximálne pozitívne ovplyvniť prostredie, v ktorom všetci žijeme. A je len dôkazom toho, že v tomto náročnom odbore „rýchlokvasenie“ nie je samospasiteľné...

Reprofoto z výstavy - autor

- 1 - Budova Novej scény ND v Prahe (Prager, spolupráca Libenský a Brychtová)
- 2 - Budova Federálneho zhromaždenia v Prahe (Prager, spolupráca Albrecht a Kadeřábek)
- 3 - Rondo-viacúčelová hala s ľadovou plochou v Brne (Ruller)
- 4 - Rodinný dom v protihlukovom vale (Navrátil, spolupráca Páv)
- 5 - Štúdia rýchlokorčuliarskeho štadióna vo Velkém Oseku (Navrátil, spolupráca Linhart)
- 6 - Bytové domy na Medenej ulici v Bratislave (Svetko, spolupráca Hauskrecht)
- 7 - Polyfunkčné objekty Žabotova-Šancová-Murgašova v Bratislave (Gürtler, spolupráca Karásek)
- 8 - Kongresová sála krajského úradu v Banskej Bystrici (Chrobák, spolupráca Mrlían)
- 9 - Obchodný dom Baťa v Bratislave (Karfík)

09.03.2010 09:06, Ing. arch. Miro Minca